

عنوان مقاله:

تحلیل مقایسه ای عوامل انسجام در دو غزل حافظ و سعدی و تاثیر آن بر انسجام متن/طاهره ایشانی

محل انتشار:

فصلنامه زبان پژوهی، دوره 6، شماره 10 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

طاهره ایشانی - پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

موضوع انسجام در غزل حافظ از دیرباز، مورد توجه بسیاری از پژوهشگران بوده و بین آن ها، بر سر این مسئله، اختلاف نظر هایی به وجود آمده است. از آن سوی، درباره وجود انسجام در غزل سعدی، تقریباً تمام پژوهشگران متفق اند. حال، این پرسش مطرح می شود که چرا غزل حافظ گاهی دارای انسجامی ضعیف یا حتی نامنسجم به نظر می رسد؛ در مقابل، دلیل منسجم بودن غزل سعدی چیست. با استفاده از ره یافت علمی و زبان شناختی هلیدی [1] و حسن [2] (1985) می توان پاسخی برای این پرسش ها به دست آورد. در این پژوهش، بر پایه نظریه انسجام این دو زبان شناس (1985)، عوامل به وجود آورنده انسجام را در دو غزل، یکی از حافظ و دیگری از سعدی، با وزن، قافیه و موضوع یکسان بررسی کرده ایم تا بر اساس این روی کرد، تفاوت آن ها را نشان دهیم؛ همچنین ضمن بررسی عوامل ایجاد کننده انسجام در هر یک از این دو غزل، توزیع فراوانی و درصد آن ها را با یکدیگر مقایسه کرده ایم. پس از تحلیل دو غزل، به این نتیجه رسیده ایم که بیشتر بودن انسجام در غزل سعدی نسبت به غزل حافظ، در نوع عوامل انسجامی به کار رفته در متن ریشه دارد که در این پژوهش، به آن ها پرداخته ایم.

کلمات کلیدی:

حافظ، سعدی، غزل، متن، انسجام، عوامل انسجامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/970834>

